

Övervakning av Bovint Leukosvirus och Infektiös Bovin Rhinotracheit hos nötkreatur i Sverige 2019

Bakgrund

Bovint leukosvirus, även kallat Enzootisk bovin leukos, är en smittsam tumörsjukdom som bland annat kan orsaka avmagring, nedsatt mjölkproduktion, samt ökad känslighet för andra infektioner. Det är vanligt att djur är en smittbärare av viruset utan att själva bli sjuka. Infektiös Bovin Rhinotracheit (IBR) orsakas av ett herpesvirus och smittade djur kan bli livslånga bärare. Smittade djur kan få feber, nos- och ögonflöde, hosta, sår i nosen och blåsor på könsorganen.

Sverige friförklarades från Leukos 2001 och från IBR 1998. leukosfrihet ingår i grundgarantier för handel inom EU, övervakningen möjliggör livdjurs- embryo- och spermahandel för mjölk- och köttbranschen. IBR-frihet ingår i Sveriges tilläggsgarantier för handel inom EU. Svensk frihet från IBR ökar konkurrenskraften jämfört de konkurrentländer som har problem med IBR infektioner.

Övervakningen 2019

Växa Sverige övervakar Leukos och IBR hos nötkreatur på uppdrag av Jordbruksverket. Då Växa Sverige är huvudman för det frivilliga BVD programmet kan provtagningen synkroniseras mellan programmen. De prover som tas in i BVD övervakningen analyseras så långt det är möjligt även för Leukos och IBR. Övervakningen har skett genom riskbaserad provtagning av blod- och mjölkprover. Provuttag sker vid slakterier och på mjölk kvalitetslaboratoriet.

Under 2019 har 6 131 blodprover och 2 367 mjölkprover analyserats på förekomst av antikroppar mot Leukosvirus, sex mjölkprover testades positivt. Jordbruksverket ledde utredningen av dessa i samarbete med SVA och Växa Sverige med slutsatsen att det rört sig om falskt positiva prover. För IBR analyserades 7 191 blodprover och 3 617 mjölkprover för påvisande av antikroppar. Samtliga prover var negativa.

	Leukos	IBR
Blodprover	5 756	6 506
Mjölkprover	2 046	3 612

Slutsats

Övervakning av Bovint Leukosvirus och IBR har nått sitt mål för 2019 att genom riskbaserad provtagning visa på fortsatt frihet i Sverige på den övervakningsnivå EU-kommissionen har bestämt. Övervakningen av IBR och Leukos är långsiktig, kostnadseffektiv och säker.